

Konsekvensutredning - Förslag till nya bestämmelser om att årsbokslutet får upprättas med tillämpning av Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning – komplettering till förslaget till allmänt råd om årsbokslut med tillhörande vägledning

Inledning

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet när den överväger nya eller förändrade regler göra en konsekvensutredning och dokumentera denna.

Bokföringsnämnden (BFN) beslutade vid sitt sammanträde den 23 mars 2015 att remittera ett förslag till nytt allmänt råd med tillhörande vägledning om årsbokslut. Remisstiden gick ut den 30 juni 2015. Flera remissinstanser menade att förslaget var alltför begränsande i förhållande till bestämmelserna om årsbokslut i bokföringslagen (1999:1078), BFL. Det framfördes även invändningar mot att det skulle finnas två separata regelverk för årsbokslut.

BFN överväger att komplettera det remitterade förslaget med allmänna råd om att balans- och resultaträkningen i årsbokslutet får upprättas med tillämpning av Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning i tillämpliga delar. Förslaget innebär att de begränsningar som det tidigare remitterade förslaget innebar undanröjs samt att det endast kommer att finnas ett regelverk om årsbokslut.

Reglerna ska kunna tillämpas av samtliga företag som ska avsluta den löpande bokföringen med ett årsbokslut. De som berörs är t.ex. enskilda näringsidkare och handelsbolag med endast fysiska delägare. Ideella föreningar, registrerade trossamfund och stiftelser m.fl. berörs också om dessa är bokföringsskyldiga enligt BFL.

BFN:s konsekvensutredning dokumenteras i denna konsekvensanalys. Analysen utgår från de frågeställningar som finns i förordningen.

1. Beskrivning av problemet och vad BFN vill uppnå.

I dag kan de företag som berörs av BFN:s föreslagna regelverk välja att antingen följa BFN:s normgivning eller Redovisningsrådets rekommendationer RR 1–RR 29. Redovisningsrådet finns inte längre och deras rekommendationer uppdateras följaktligen inte. BFN har tidigare anpassat en del av Redovisningsrådets rekommendationer till att bättre passa mindre, icke-noterade företag. Ett företag som tillämpar BFN:s anpassningsnormgivning ska tillämpa den i sin helhet, men får hämta vägledning i de redovisningsrådsnormer som inte anpassats av BFN. BFN:s nuvarande normgivning, för de här aktuella företagen, består av ett stort antal allmänna råd, rekommendationer och uttalanden med regler som behandlar olika sakområden. De nuvarande normerna är därmed svåra att överblicka och tillämpa.

BFN remitterade under år 2015 ett förslag till nytt allmänt råd med tillhörande vägledning om årsbokslut. Reglerna i det remitterade förslaget syftade till att vara enkla, tydliga och heltäckande och inte bygga på egna bedömningar och principer. Reglerna präglas av förenklingar och av försiktighetsprincipen vilket bl.a. innebär vissa begränsningar i hur ett företag kan redovisa sina tillgångar och skulder.

Flera remissinstanser menade att förslaget var alltför begränsande i förhållande till bestämmelserna om årsbokslut i BFL. Det framfördes även invändningar mot att det skulle finnas två separata regelverk för årsbokslut. Genom det nu remitterade förslaget hörsammar BFN den kritiken och kompletterar det tidigare remitterade förslaget enligt nedan.

Det nu remitterade förslaget innebär att balans- och resultaträkningen i årsbokslutet får upprättas med tillämpning av årsredovisningslagens bestämmelser fullt ut inom ramen för vad 6 kap. 4 § andra stycket BFL anger och utan de begränsningar som följer när företaget tillämpar förenklade regler. Denna möjlighet tas in i det tidigare remitterade förslaget genom ett tillägg i första kapitlet. Kapitlet kompletteras med en allmän rådspunkt, punkt 1.6, med innebörd att företaget får tillämpa Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning i de delar som avser bestämmelserna i årsredovisningslagen som anges i 6 kap. 4 § andra stycket bokföringslagen. Väljer företaget att tillämpa punkt 1.6 och därmed Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning innebär det att det allmänna rådet om årsredovisning och koncernredovisning tillämpas på samtliga bestämmelser i ÅRL som 6 kap. 4 § andra stycket BFL anger ska tillämpas när balans- och resultaträkningen i årsbokslutet upprättas.

De regler i Bokföringsnämndens allmänna råd om årsredovisning och koncernredovisning som avser andra bestämmelser i ÅRL än de som anges i BFL tillämpas inte av företaget. Detta innebär t.ex. att regler om koncernredovisning, noter och förvaltningsberättelsen inte tillämpas. Detta innebär också att ÅRL:s regler om värdering till verkligt värde inte får tillämpas av företaget.

K3 är ett principbaserat regelverk och huvudregelverk för att upprätta årsredovisning och koncernredovisning. Det innebär att behovet av upplysningar som ska lämnas enligt 6 kap. 5 § BFL ökar. De ytterligare upplysningar som dessa företag ska lämna i årsbokslutet tas in i ett nytt kapitel i det tidigare remitterade förslaget, kapitel 20. Ett visst behov av andra särregler uppstår också utöver kravet på upplysningar. Även dessa bestämmelser tas in i kapitel 20.

Förslaget innebär att det endast kommer att finnas ett regelverk om årsbokslut.

2. Beskrivning av vilka alternativa lösningar som finns för det BFN vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd.

Ett alternativ är att inte ge ut ett samlat regelverk utan att i stället ha kvar nuvarande regler. Ett sådant alternativ innebär att reglerna finns i ett stort antal dokument och att reglerna inte alltid är anpassade till mindre företags förutsättningar att tillämpa dem. Ett annat alternativ är att ge ut två regelverk varav det ena är förenklat med begränsningar i förhållande till BFL och ett regelverk med mer avancerade bestämmelser vilka är principbaserade. Det senare

alternativet har kritiserats av remissinstanserna och det är mot bakgrund av det som det nuvarande förslaget läggs fram.

Ett alternativ skulle kunna vara att ge ut ett samlat regelverk med regler som är helt fristående i förhållande till BFN:s andra samlade regelverk vilka anpassats till olika kategorier av företag (K2 och K3). Ett sådant alternativ kan antas försvåra för företag som önskar övergå till att avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning i stället för med ett årsbokslut.

3. Vilka som berörs av regleringen.

Det allmänna rådet får tillämpas av företag som enligt 6 kap. 3 § första stycket BFL ska avsluta den löpande bokföringen med ett årsbokslut. Exempel på sådana företag är enskilda näringsidkare, handelsbolag med endast fysiska personer som delägare. Ideella föreningar, registrerade trossamfund och stiftelser m.fl. berörs också, om dessa är bokföringsskyldiga.

4. Vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser som regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen.

Det är Bokföringsnämndens bedömning att det tidigare remitterade förenklade regelverket kommer att leda till lättnader i den administrativa bördan och att det därmed innebär en kostnadsbesparing. De nu föreslagna reglerna blir frivilliga att tillämpa för företagen. Att upprätta årsbokslutet med mer avancerade och principbaserade regler försvårar arbetet med att ta fram årsbokslutet genom fler bedömningar och valmöjligheter, vilket i sin tur kan innebära en högre kostnad för att upprätta årsbokslutet för de företag som väljer att tillämpa dessa regler.

Det har inte varit möjligt att göra en bedömning av förslagens effekt i ökade kostnader för företaget i kronor. Det är emellertid en valmöjlighet som erbjuds vilket innebär att företag som väljer att upprätta årsbokslutet enligt de förenklade reglerna och avstår från att tillämpa de mer avancerade och principbaserade reglerna inte får några ökade kostnader alls. De företag som överväger att tillämpa alternativet får göra en avvägning av nyttan vägd mot eventuella kostnader.

5. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

BFN:s regelverk om årsbokslut har utformats utifrån BFL:s bestämmelser. BFL:s bestämmelser om årsbokslut är inte ett harmoniserat område inom den Europeiska unionen.

6. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser.

Det remitterade förslaget kommer att vara en del i det sedan tidigare remitterade förslaget om årsbokslut. Det kommer därmed att träda i kraft vid samma tidpunkt. Sedan projektet med samlade regelverk inleddes lämnas information fortlöpande om hur projektet framskrider. Vid behov kommer särskilda informationsinsatser att genomföras.

7. Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen.

Enligt Skatteverkets register fanns det vid utgången av år 2015 823 274 st enskilda näringsidkare registrerade, 113 000 st handelsbolag och kommanditbolag (i uppgiften ingår även bolag med juridiska personer som delägare), 153 315 st ideella föreningar, 2 386 st registrerade trossamfund och 24 531 st stiftelser och fonder, pensionsstiftelser och personalstiftelser. Statistik från SCB och bolagsverket visar något lägre siffror.

Samtliga företag som får avsluta räkenskapsåret med ett årsbokslut enligt 6 kap. 3 § BFL berörs. Det är företag som är mindre företag enligt definitionen i 1 kap 3 § 5 årsredovisningslagen (1995:1554). Den möjlighet som förslaget innebär riktar sig främst till företag som beroende på verksamhetens inriktning och omfattning har behov av en mer avancerad redovisning och kan därför förväntas tillämpas av endast ett mycket litet antal företag.

8. Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Regler om hur ett årsbokslut ska upprättas finns redan i dag. Tidsåtgången för att upprätta ett årsbokslut varierar stort mellan företagen bl.a. beroende på verksamhetens inriktning och omfattning samt företagets organisation och kunskap. Genom regelverket samlas reglerna hur ett årsbokslut upprättas i *ett* dokument, vilket kan antas innebära en minskad tidsåtgång för att upprätta årsbokslutet och därmed minskade administrativa kostnader.

9. Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen.

BFN ser inte att den föreslagna regleringen medför några andra kostnader eller förändringar i verksamheten. Företagen upprättar redan idag årsbokslut och har kostnader för det arbetet.

10. I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen.

BFN ser inte att konkurrensförhållandena för företagen påverkas.

11. Hur regleringen kan komma att påverka företagen i andra avseenden.

Genom det samlade regelverket förenklas företagens arbete att upprätta årsbokslut, vilket kan antas medföra en minskad tidsåtgång för det arbetet.

12. Behov av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

I projektet med samlade regelverk för företag av olika slag och storlek innefattas en generell hänsyn till små företag på så sätt att regelverken för mindre företag ska vara enkla, tydliga och heltäckande samt inte bygga på bedömningar och principer. Den möjlighet som det nu remitterade förslaget innebär riktar sig främst till företag som beroende på verksamhetens inriktning och omfattning har behov av en mer avancerad redovisning och kan endast förväntas tillämpas av ett mycket litet antal företag. Förslaget har därför utarbetats med denna utgångspunkt. Det innebär att första kapitlet innehåller en ny allmän rådspunkt och övriga

föreslagna ändringar samlas i ett eget kapitel med särskilda regler för de företag som väljer att utnyttja den särskilda bestämmelsen i första kapitlet.

Genom att samla de särskilda bestämmelserna i ett separat kapitel undviks att övriga kapitel i det allmänna rådet tyngs med bestämmelser som endast avser dessa företag.